

ESPERGÆRDE MUSIKFORENING

43.sæson 2022/2023
Program nr. 361

Januar 2023

Det er en stor glæde for Espergærde Musikforening at kunne byde velkommen til en af vores gode gamle venner, nemlig Amatørsymfonikerne, som denne søndag spiller et fint program med musik af Carl Nielsen og Schumann, samt Grieg's dejlige klaverkoncert fremført af næsten-lokale Pål Eide.

Søndag den 29. januar 2023 kl 16.00

Mørdrup Kirke, Espergærde

Amatørsymfonikerne
Jørgen Fuglebæk, dirigent
Pål Eide, klaver

Carl Nielsen
(1865-1931)

Symfonisk rapsodi, opus 2

Edvard Grieg
(1843-1907)

Koncert for klaver og orkester, a-mol, opus 16

- 1. Allegro molto moderato*
- 2. Adagio*
- 3. Allegro moderato molto e marcato - Quasi presto - Andante maestoso*

PAUSE

Robert Schumann
(1810-1856)

Symfoni nr 3, Es dur, opus 9

- 1. Lebhaft*
- 2. Scherzo: sehr mässig*
- 3. Nicht schnell*
- 4. Feirlich*
- 5. Lebhaft*

Amatørsymfonikerne er et fuldt udbygget symfoniorkester grundlagt i 1954. Repertoiret spænder fra det store klassiske, symfoniske repertoire fra det wienerklassiske via romantikken og til musik fra nyere tid. Flere danske komponister har skrevet værker til orkestret og mange dygtige solister og dirigenter har kastet glans over det. Orkesteret har i tidens løb turneret i London, Frankrig, Polen, Estland, Letland, Litauen, Italien, Malta, Tjekkiet og Finland. Senest har orkestret været på en forrygende rejse til Færøerne og spillet koncerter i samarbejde med lokale færøske professionelle.

Læs mere om orkesteret på www.amatørsymfonikerne.dk

Jørgen Fuglebæk er uddannet ved Royal Academy of Music i London 1980, har dirigeret de fleste danske professionelle orkestre og turneret over det meste af Europa. Han har ligeledes dirigeret flere af landets amatørensemble og er en efterspurgt underviser ved stævner og dirigentkurser. Han underviser i direktion ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium.

Jørgen Fuglebæk dirigerede senest og med stor succes Amatørsymfonikerne i forårets koncerter 2022.

Pål Eide er født i 1970 i Bergen i Norge, men siden 1990 bosat i Danmark. Han fik en succesrig debut fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i 1997, hvor han studerede under Tom Ernst og José Ribera. Han er også blevet undervist i Moskva af Tatjana Nikolajeva og Naum Starkmann og i Oslo hos Jiri Hlinka. Siden da har han givet talrige koncerter i Skandinavien. Med sine seneste to cd'er "Grey Clouds" fra 2017 (Liszt, Ravel, Debussy og Stravinsky) og "Pictures" fra 2019, har Pål Eide fået et markant internationalt gennembrud med fremragende anmeldelser i europæiske og amerikanske musikmagasiner. Efterfølgende er hans cd'er blevet spillet på en lang række internationale klassiske musikkanaler. "Pictures", som fokuserer på musik af Grieg og Mussorgskij, er i øvrigt indspillet på Grieg's

egen Steinway flygel på Edvard Grieg museet Troldhaugen ved Bergen. Flere anmeldere understreger Pål Eide's kombination af virtuositet og en dyb og inderlig forståelse af musikken. I november 2022 har Pål Eide sammen cellisten Tobias van der Pals givet koncert i Carnegie Hall i New York. Det er første gang at Pål Eide spiller med Amatørsymfonikerne.

Carl Nielsens symfoniske rapsodi er skrevet i 1888, året efter Lille Suite op. 1, hvor Nielsens talent første gang fik lov at skinne. Rapsodien var hans første arbejde for stort orkester, og han havde øjensynlig til hensigt at bruge den som første sats i en symfoni. Det blev imidlertid ved denne ene sats, der er bygget op som en konventionel sonateform med en - i forhold til temamaterialet - velvoksen gennemføringsdel. Nielsen udgav aldrig selv værket, som fik sin uropførelse som en selvstændig koncert i 1893 med Victor Bendix som dirigent. Kritikken fandt værket uegnet, hvilket dog ikke forhindrede Bendix i at gentage det en uge senere. Rapsodien er et spændende skridt på vejen til beherskelse af det store orkester, og fire år senere sås resultatet i form af den første symfoni.

Peer Kjær Andersen

Griegs klaverkoncert i A-mol, opus 16 - Lyden af Norge

En buldrende pauke - så en kraftig klaverakkord starter et skred mod afgrunden. Griegs klaverkoncert er lyden af en komponist og sit land. Det blev til i et drivhus i Søllerød, og fik sin uropførelse i København for mere end 150 år siden. Den da 25-årige Edvard Grieg kom til at tilbringe i alt 10 år af sit liv i Danmark. I dag er koncerten stadig en af verdens mest spillede og Norges største hit gennem tiderne.

Klaverkoncerten er bygget op efter den tyske romantiske solokoncertradition, men har samtidig et folkeligt præg, både i melodier og rytmer. Grieg ville vise det universelle i folkemusikken – give associationer til storslået natur – fjord og fjelde - men der er også ungdommelig lidenskab. Musikken sætter stor passion og virtuositet sammen med folkemusikkens klarhed. Og melodierne taler direkte til vores hjerter. Hvis man betragter koncerten som et stykke popmusik, kunne man fremhæve den karakteristiske introduktion, som følges op af smukke, sangbare melodier som gentages flere gange og er lette at huske, sat sammen med enkle, men raffinerede akkorder. Der er stor variation mellem det smukke og dramatiske, så publikum bliver underholdt, foruden passager med faste, svingende danserytmer fra folkemusikken

Pål Eide

For mange står **Robert Schumann** som indbegrebet af den romantiske komponist, hvis sange, klaverværker og symfonier på forbilledlig vis afspejler periodens tendenser. Også hans nervøse gemyt og hans impulsivitet svarer godt til billedet af den romantiske kunstnertype.

Hans tredje symfoni med tilnavnet ”Den rhinske” er skrevet på det korte tidsrum af 5 uger i 1850, efter Schumann var flyttet fra Dresden til Düsseldorf for at overtage posten som leder af byens musikliv. Trods sit nummer er det den sidste skrevne af hans fire symfonier, og inspirationen til den skal efter sigende være kommet fra mødet med Rhinlandets kultur og i særdeleshed fra et besøg i Köln, hvor komponisten blev overvældet af Kölnerdomens arkitektur. I et brev skriver han bl.a. om symfonien: ”Den skulle fortrinsvis indeholde folkelige elementer, og jeg tror, at det er lykkedes for mig.” Grundkarakteren er da også lys, glad og energisk, og de instrumentationsmæssige problemer, der præger hans øvrige symfonier, er praktisk taget overvundet i dette værk.

Symfonien har 5 satser, hvilket er usædvanligt, og den første sats åbner straks med det fejende, livsglade hovedtema, som hurtigt kontrasteres af et mere vemodigt, sangbart sidetema, som præsenteres i træblæserne. Satsen er præget af lange sekvenserende afsnit, og den dramatiske spændingsopbygning, der kulminerer med reprisen, regnes for en af komponistens fornemste frembringelser. Med sin energi og dramatik er satsen åndeligt beslægtet med Beethovens ”Eroica” Anden sats, der oprindeligt bar titlen ”Morgen ved Rhinen”, tager udgangspunkt i den østrigske Ländler, en langsom folkedans i valsetakt. Karakteren er behersket, afslappet, nærmest gemütlich. Tredje sats er en kort, men ligefrem og inderlig sats. Orkestret er her reduceret, og kun få gange overstiger styrkegraden piano. Den bemærkelsesværdige fjerde sats bar oprindeligt overskriften: ”Med karakter af ledsagemusik til en højtidelig ceremoni”. Schumann overværede i Kölnerdomen, at ærkebiskoppen af Köln blev ophøjet til kardinal, og det er indtrykkene herfra, der er gengivet i satsen, der af nogle betragtes som det fornemste eksempel på kirkelig polyfoni siden Bach. Ikke mindst basunerne spiller en stor rolle i dette pompøse stykke. I sidste sats vender førstesatsens glade stemning tilbage og med reminiscenser af fjerde sats bringes værket til en monumental og festlig afslutning.

Peer Kjær Andersen

Espergærde Musikforening bidrager til [Dansk Ornitologisk Forenings Klima- og Biodiversitets-fond](#) med 25 øre pr printet A4-ark.

Espergærde Musikforenings koncerter nyder værdifuld støtte fra EIF's venner samt fra